

วารสารสวนสุนันทาวิชาการและวิจัย
Suan Sunandha Academic & Research Review

การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการใช้คำปรากฏร่วมภาษาจีนของนักศึกษาไทย กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

พิมพ์พร วัฒนากมลกุล

สาขาวิชาภาษาจีน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

E-mail: pimporn.wat@rmutr.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ศึกษารูปแบบข้อผิดพลาดในการใช้คำปรากฏร่วมภาษาจีน และวิเคราะห์สาเหตุของการเกิดข้อผิดพลาดในการใช้คำ และนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาด้านการสอนคำปรากฏร่วมภาษาจีน กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนชั้นปีที่ 3 และ 4 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ จำนวน 61 คน เลือกแบบเจาะจง สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบทดสอบ แบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ ข้อมูลส่วนตัว การทดสอบความรู้ความเข้าใจในการใช้คำปรากฏร่วม และศึกษาความยากง่ายของคำปรากฏร่วม จากผลการวิจัย พบว่า ข้อผิดพลาดในการใช้คำปรากฏร่วมภาษาจีนของผู้เรียนชาวไทย ประกอบด้วย 3 ประเภท ได้แก่ ข้อผิดพลาดทางอรรถศาสตร์ (语义偏误) ข้อผิดพลาดในการใช้คำประกอบร่วมกัน (搭配偏误) และข้อผิดพลาดในการใช้ชนิดคำ (词性误用偏误) ข้อผิดพลาดที่เกิดมากที่สุดคือ ข้อผิดพลาดทางอรรถศาสตร์ (语义偏误) ในส่วนของการแสดงความหมายไม่สอดคล้องกันกับบริบท คิดเป็นร้อยละ 39.44 รองลงมาคือ ข้อผิดพลาดในการใช้คำประกอบร่วมกัน (搭配偏误) ในส่วนของการประกอบกันทางความหมายไม่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 24.59 และข้อผิดพลาดทางอรรถศาสตร์ (语义偏误) คือ ผิดพลาดในคำพ้องความหมายหรือความหมายใกล้เคียง คิดเป็นร้อยละ 21.31 สำหรับข้อผิดพลาดที่น้อยที่สุดได้แก่ ข้อผิดพลาดในการใช้ชนิดคำ (词性误用偏误) คิดเป็นร้อยละ 1.64 สาเหตุหลักของการเกิดข้อผิดพลาดในการใช้คำปรากฏร่วม มี 4 สาเหตุ (1) การนำภาษาแม่และภาษาเป้าหมายมาแปลตัวต่อตัวอย่างง่าย (2) ผู้เรียนมีกลวิธีการเรียนรู้คำปรากฏร่วมที่ไม่คุ้นเคย (3) ผู้สอนอธิบายคำปรากฏร่วมไม่เพียงพอ และ(4) ด้านตำราและอุปกรณ์การเรียนการสอน ทั้งนี้จากข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น จะได้นำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขการจัดการเรียนการสอนคำปรากฏร่วมภาษาจีนของชาวไทยต่อไปในอนาคต

คำสำคัญ: การวิเคราะห์ข้อผิดพลาด, คำปรากฏร่วมภาษาจีน, นักศึกษาไทย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ธันวาคม) ๒๕๖๓

Volume 14 Number 2 (July-December) 2020

วารสารสวนสุนันทาวิชาการและวิจัย
Suan Sunandha Academic & Research Review

An Analysis of Errors in Chinese Words with Same Morpheme by Thai Undergraduate Students : The case study of Rajamangala University of Technology Rattanakosin

Pimporn Wattanakamolkul

Chinese Department, Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Rattanakosin

E-mail: pimporn.wat@rmutr.ac.th

ABSTRACT

This research aims to study type of errors in the use of Chinese same morpheme words of Thai students and analyze the causes of errors in the use of Chinese same morpheme words and then the results were used as a way to solve the problem of teaching the Chinese appear. This study is a sample Chinese students in grade 3 and 4 Rajamangala University of Technology Rattanakosin of 61 people selected by model. For this study, the researchers used data collected in the test. Divided into three sections: personal information. The cognitive tests used in the joint. And the difficulty of the participating students. The results of this study show that there are three types of errors in the use of Chinese same morpheme words by Thai students were as follows “semantic errors” “the collocation errors” and “misuse of parts of speech”, the most common errors are: semantic errors, meaningful errors, errors, and errors. The fourth part is the inconsistency of expression in the context for 39.44%, followed by errors in the context. Was a minor error in the use of collation errors in respect of each of the offensive for 24.59% and an error of semantics is wrong in synonyms or similar meaning for 21.31% and error is minimal, including errors in misuse of parts of speech for 1.64%. The main causes of misuse of words are mistake, there are four reasons: (1) the use of mother tongue and target language; simple one-to-one translation; (2) students with learning strategies words appear unfamiliar; (3) explain the apparent insufficient, and (4) the texts and the area. Teaching The study analyzed the error in the use of the Chinese language and joined the cause of the error occurred. It will have to guide the development and revision of teaching Chinese same morpheme words for the future of Thailand.

Keywords: Error Analysis, Chinese words with same morpheme, Thai undergraduate students,
Rajamangala University of Technology Rattanakosin

ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ธันวาคม) ๒๕๖๓
Volume 14 Number 2 (July-December) 2020

บทนำ

การเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศภาษาหนึ่งที่ได้รับคามนิยมและเข้าถึงการศึกษาในทุกระดับในประเทศไทย ปัจจุบันจำนวนสถานศึกษาของประเทศไทยในระดับต่างๆ ที่ดำเนินหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาจีน ดังนี้ ระดับประถมศึกษาจำนวน 769 แห่ง มัธยมศึกษาจำนวน 707 แห่ง อาชีวศึกษาจำนวน 173 แห่ง อุดมศึกษาจำนวน 82 แห่ง และการศึกษานอกระบบจำนวน 152 แห่ง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559) แสดงให้เห็นว่าภาษาจีนได้รับการส่งเสริมและแพร่หลายเป็นอย่างมาก หากแต่การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนยังประสบปัญหาผู้เรียนนั้นขาดทักษะการสื่อสารและการใช้ภาษา หนึ่งในปัญหาที่สำคัญนั้นก็คือ ด้านการเรียนรู้คำศัพท์

ในกระบวนการรับรู้คำศัพท์ ผู้เรียนชาวต่างประเทศต้องเผชิญกับปัญหาการถ่ายโอนจากภาษาแม่ไปสู่ภาษาที่สอง (language transfer) ส่งผลให้รูปแบบการใช้ และความหมายที่แตกต่างกันของสองภาษา นำไปสู่การใช้ที่ผิดพลาด โดยคำปรากฏร่วม (คำที่มีหน่วยคำร่วมกันในกลุ่มคำ เช่น “改” : 改变、改动、改正) ในภาษาจีนบางคำเป็นคำที่พ้องความหมายหรือมีความหมายใกล้เคียง ตลอดจนบริบทการใช้ใกล้เคียงกัน (Chang Jingyu, 1985) บางคำสามารถใช้แทนกันได้ โดยปรากฏการณ์ทางภาษาเหล่านี้ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความสับสนใช้ไม่ถูกต้อง ขาดความเข้าใจในการใช้คำอย่างถ่องแท้ จากงานวิจัยของ Zhu Zhiping (2004) ทำการวิจัยข้อผิดพลาดของการใช้คำประสมสองพยางค์โดดสำหรับผู้เรียนภาษาจีนชาวต่างประเทศจำนวน 1,110 คำ พบว่าใน 768 ประโยคที่มีข้อผิดพลาดสาเหตุเกิดจากความหมายอรรถศาสตร์ใกล้เคียง ข้อผิดพลาดหลักแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ ข้อผิดพลาดระหว่างคำปรากฏร่วมที่พ้องความหมายพยางค์คู่ อีกชนิดหนึ่งคือ ข้อผิดพลาดระหว่างคำพ้องความหมายพยางค์คู่ที่ไม่ได้เป็นคำปรากฏร่วม ความผิดพลาดที่เกิดขึ้นไม่ใช่เพียงความหมายของคำที่พ้องความหมาย แต่เป็นโครงสร้างทางไวยากรณ์ที่แตกต่างกัน ดังนั้นจะกล่าวได้ว่า การวิเคราะห์คำพ้องความหมายต้องมีการวิเคราะห์จากความหมายของคำ และในงานวิจัยของ Zhu Zhiping (2005) ยังพบอีกว่า ในจำนวนการสำรวจพบว่าในจำนวนข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นสำหรับนักเรียนต่างชาติ คำปรากฏร่วมที่พ้องความหมายพยางค์คู่ผิดพลาดสูงถึงทั้งสิ้น 518 ประโยค นอกจากนี้ Gou Lixin (2013) พบว่านักศึกษาไทยมีความสามารถในการเรียนรู้คำปรากฏร่วมค่อนข้างต่ำ ควรยกระดับประสิทธิภาพในการเรียนรู้โดยการใช้วิธีศัพทศาสตร์ทางปริชานเข้ามาใช้

จากเหตุผลดังกล่าว รวมทั้งจากการที่ผู้วิจัยทำการสอนภาษาจีนให้กับนักศึกษาไทยมาเป็นระยะเวลาประมาณ 7 ปี ได้สังเกตพบว่ามีปัญหาข้อผิดพลาดในการใช้คำปรากฏร่วมภาษาจีน ทั้งนี้อาจเกิดจากผลกระทบของภาษาแม่ (native language interference) เพราะเมื่อแปลเป็นภาษาไทยความหมายของคำทั้งหลายไม่มีความแตกต่างกัน หรือไม่ปรากฏเป็นรูปแบบของคำในความหมายของภาษาไทย หากแต่เป็นรูปวลี ซึ่งจากเหตุผลเหล่านี้ทำให้ผู้วิจัยสนใจและพยายามหาแนวทางในการแก้ปัญหาเหล่านี้ เพื่อเป็นพื้นฐานหรือหลักการในการสอนใช้คำที่ถูกต้องแก่นักศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. วิเคราะห์รูปแบบข้อผิดพลาดในการใช้คำปรากฏร่วมภาษาจีนของนักศึกษา
2. เพื่อศึกษาสาเหตุของการเกิดข้อผิดพลาดในการใช้คำปรากฏร่วมของนักศึกษาไทยและนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาด้านการสอนคำปรากฏร่วมภาษาจีน

ระเบียบวิธีการวิจัย

กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษาศาขานานภาษาจีนชั้นปีที่ 3 และ 4 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ จำนวน 61 คน มีความรู้ทางภาษาจีนระดับกลาง อดจากกลุ่มตัวอย่างมีผลสอบ Hanyu Shuiping Kaoshi (HSK) ระดับ 4 ขึ้นไป โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นแบบเจาะจง เพราะว่ามีระดับความสามารถภาษาจีนในระดับที่ค่อนข้างสูง เหมาะสำหรับการทดสอบคำปรากฏรวมที่มีระดับความยากสูงระดับกลาง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยนี้ได้รวบรวมข้อมูลด้วยแบบทดสอบ ที่แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ข้อมูลส่วนตัว การทดสอบความรู้ความเข้าใจในการใช้คำปรากฏรวม และศึกษาความยากง่ายของคำปรากฏรวมสำหรับนักศึกษา โดยคัดเลือกคำในตารางคำศัพท์ HSK ในระดับ 1-6 หลังจากนั้น สุ่มจากกลุ่มคำปรากฏรวม 127 กลุ่มคำ คัดออกมา 200 คำ ถัดมาคือ แต่ละระดับคัดเลือกระดับละ 20 คำ รวมทั้งสิ้น 120 คำ แล้วสร้างบริบทจากรูปประโยคในการใช้คำปรากฏรวมในหนังสือตำราเรียน 《发展汉语》 โดยนักศึกษาไทยที่เคยใช้เรียน จำนวนทั้งสิ้น 120 ข้อ ให้ทำเป็นตัวเลือกข้อละ 3 คำที่เป็นคำปรากฏรวม และหลังจากออกแบบได้ทำการทดสอบการใช้ (Try out) จำนวน 30 ชุด โดยได้ค่าความเชื่อมั่น 0.944

การเก็บรวบรวมข้อมูล

มีขั้นตอนดังนี้

1. ให้กลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาอยู่ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 และ 4 ของมหาวิทยาลัยนี้ ทำแบบทดสอบการใช้คำปรากฏรวมภาษาจีน
2. ตรวจสอบให้คะแนน โดยหากนักศึกษาตอบถูกต้องคิดคะแนนเป็น 1 ตอบไม่ถูกต้องคิดเป็น 0 คะแนน เพื่อคำนวณอัตราร้อยละของความถูกต้องและผิดพลาด
3. รวบรวมและวิเคราะห์จัดหมวดหมู่ประเภทของข้อผิดพลาดในการใช้คำปรากฏรวม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดย SPSS และวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา รวมทั้งวิเคราะห์แบ่งประเภทของข้อผิดพลาดในการใช้คำปรากฏรวมที่ใช้ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ นอกจากนี้ยังวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นที่เป็นคำถามปลายเปิด จึงได้ดำเนินการรวบรวมสรุป จากนั้นนำผลที่ได้มาสรุปวิเคราะห์และอภิปรายผล

ผลการวิจัย

จากการเก็บข้อมูลด้วยแบบทดสอบ สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. รูปแบบของข้อผิดพลาดในการใช้คำปรากฏร่วมภาษาจีน

ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบให้คะแนนและใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล จากแบบทดสอบจำนวน 61 ชุด พบว่า ในแต่ละประโยคที่มีข้อผิดพลาดในการใช้คำ สามารถสรุปผลร้อยละของประเภทรูปแบบของข้อผิดพลาดในการใช้คำปรากฏร่วมภาษาจีนของนักศึกษาไทย ได้ดังนี้ 1. ข้อผิดพลาดทางอรรถศาสตร์ ประกอบด้วย ข้อผิดพลาดด้านความหมายไม่สอดคล้องกัน การนำเอาความหมายของแต่ละหน่วยคำในคำนั้นมาแปลโดยตรง การนำเอาความหมายของหน่วยคำหนึ่งๆ มาแปลความหมายของคำ และข้อผิดพลาดในคำพ้องความหมายหรือความหมายใกล้เคียง 2. ข้อผิดพลาดในการใช้คำประกอบร่วมกัน ได้แก่ การประกอบคำพยางค์เดี่ยวและสองพยางค์ที่ไม่เหมาะสม และการประกอบกันทางความหมายไม่เหมาะสม 3. ข้อผิดพลาดในการใช้ชนิดคำ ได้แก่ ใช้ผิดพลาดเป็นคำกริยา และใช้ผิดพลาดเป็นคำนาม

ตารางที่ 1 สรุปประเภทรูปแบบของข้อผิดพลาดในการใช้คำปรากฏร่วมภาษาจีนของนักศึกษาไทย

	ประเภทของข้อผิดพลาด	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%)
1. ข้อผิดพลาดทางอรรถศาสตร์ (语义偏误)	1) ความหมายไม่สอดคล้องกัน (语义不符)	24	39.44
	2) การนำเอาความหมายของแต่ละหน่วยคำในคำนั้นมาแปลโดยตรง (将构成的语素义之间直接解释)	1	1.64
	3) การนำเอาความหมายของหน่วยคำหนึ่งๆ มาแปลความหมายของคำ (将一个语素义表示整个词的意义)	5	8.20
	4) ข้อผิดพลาดในคำพ้องความหมายหรือความหมายใกล้เคียง (同义、近义词的偏误)	13	21.31
2. ข้อผิดพลาดในการใช้คำประกอบร่วมกัน (搭配偏误)	1) การประกอบคำพยางค์เดี่ยวและสองพยางค์ที่ไม่เหมาะสม (单双音节搭配不当)	1	1.64
	2) การประกอบกันทางความหมายไม่เหมาะสม (词义搭配不当)	15	24.59
3. ข้อผิดพลาดในการใช้ชนิดคำ (词性误用偏误)	1) ใช้ผิดพลาดเป็นคำกริยา (动词误用偏误)	1	1.64
	2) ใช้ผิดพลาดเป็นคำนาม (名词误用偏误)	1	1.64
รวม		61	100

จากตารางที่ 1 พบว่า ประเภทของข้อผิดพลาดในการใช้คำร่วมปรากฏภาษาจีน แบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้ 1. ข้อผิดพลาดทางอรรถศาสตร์ (语义偏误) ประกอบด้วย ความหมายไม่สอดคล้องกัน คิดเป็นร้อยละ 39.44 ข้อผิดพลาด

ในคำพ้องความหมายหรือความหมายใกล้เคียง คิดเป็นร้อยละ 21.31 การนำเอาความหมายของหน่วยคำหนึ่งๆ มาแปลความหมายของคำ ร้อยละ 8.20 และการนำเอาความหมายของแต่ละหน่วยคำในคำนั้นมาแปลโดยตรง คิดเป็นร้อยละ 1.64 ตามลำดับ 2. ข้อผิดพลาดในการใช้คำประกอบร่วมกัน (搭配错误) ประกอบด้วย การประกอบกันทางความหมายไม่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 24.59 และการประกอบคำพยางค์เดียวและสองพยางค์ที่ไม่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 1.64 และ 3. ข้อผิดพลาดในการใช้ชนิดคำ (词性误用错误) เพราะการใช้ผิดพลาดเป็นคำกริยา และใช้ผิดพลาดเป็นคำนาม คิดเป็นร้อยละ 1.64 โดยจากการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดรายด้าน ดังนี้

1. ข้อผิดพลาดทางอรรถศาสตร์ (语义错误)

Zhang Xiaoke (2014) ได้วิเคราะห์ข้อผิดพลาดของความหมายของคำที่เป็นความหมายโดยนัย โดยมีคำที่ประกอบด้วยหน่วยคำที่ปรากฏร่วมกัน แต่ความหมายแตกต่างกัน นำมาซึ่งความสับสนในการใช้ภาษา ดังนั้นจากการวิเคราะห์ข้อมูลจะพบว่า ผู้เรียนจะมีข้อผิดพลาดทางอรรถศาสตร์ในหลายรูปแบบ แบ่งได้ดังนี้

1.1 ความหมายไม่สอดคล้องกัน

ข้อผิดพลาดทางอรรถศาสตร์ ในส่วนของความหมายไม่สอดคล้องกัน กล่าวคือ ผู้เรียนไม่สามารถเข้าใจความหมายและการใช้คำนั้นได้อย่างถ่องแท้และลึกซึ้ง จึงเกิดการนำคำนั้นมาใช้ในบริบทที่ไม่เหมาะสม ไม่สอดคล้องกันในความคิดตรรกะของประโยค ยกตัวอย่างเช่น

(1) * 这个神秘的山岭, 从来没有人敢进去。

✓ 这个神秘的山谷, 从来没有人敢进去。

“山岭” และ “山谷” ล้วนแต่มีหน่วยคำว่า “山(เขา)” ประกอบคำทั้งสิ้น ผู้เรียนชาวไทยจึงเข้าใจว่า “山岭” (สันเขา) หมายถึงเขาที่เรียงติดต่อกัน แต่ในบริบทประโยคข้างหน้าบ่งชี้ให้เห็นถึงความหมายสถานที่ที่ลับ และส่งผลให้ไม่มีผู้คนกล้าเข้าไป ดังนั้น “山谷” (หุบเขา) ซึ่งมีความหมายถึงสถานที่ที่เป็นช่องแคบระหว่างภูเขา จึงเหมาะสมกับบริบทประโยคนี้

(2) * 人体有补养身体的作用。

✓ 人参有补养身体的作用。

ความหมายของคำที่นักศึกษาเลือกใช้แตกต่างกันและไม่สอดคล้องความหมาย เนื่องจากผู้เรียนไม่เข้าใจคำว่า “参” ในคำว่า “人参” เข้าใจความหมายพื้นฐานของคำนี้ว่ามีความหมายคือ “参加、加入” แต่ไม่รู้ว่าเป็นหน่วยคำที่เป็นคำพ้องรูป ซึ่งมีความหมายเป็นพืชชนิดหนึ่ง ซึ่งก็คือ “โสม” ในบริบทของประโยคข้างต้นนี้กล่าวถึงสุขภาพร่างกาย ดังนั้นผู้ตอบแบบทดสอบจึงเข้าใจผิดใช้คำว่า “人体” นั่นเอง

1.2 การนำเอาความหมายของแต่ละหน่วยคำในคำนั้นมาแปลโดยตรง

(3) * 靠劳动吃饭, 永远是人的第一人性。

✓ 靠劳动吃饭, 永远是人的第一人格。

จากตัวอย่างที่ (3) ผู้เรียนเกิดความเข้าใจผิดโดยการนำสองหน่วยคำ คำว่า “人” และ “性” มาแปลความหมายของคำนั้นๆ โดยตรง ทำให้เข้าใจผิดคิดว่าคำว่า “人性” หมายถึง “人的性格” แต่ความเป็นจริงแล้ว คำว่า “人性”

หมายถึง อุปนิสัยหรือจิตสำนึกของคน ไม่เหมือนคำว่า “人格” ซึ่งหมายถึงบุคลิกลักษณะเฉพาะคน แต่ในบริบท อาศัยแรงงานทำกิน เป็นบุคลิกเฉพาะคนอันดับต้นที่เป็นมาตลอด จึงควรใช้คำว่า “人格” แทนคำว่า “人性”

1.3 การนำเอาความหมายของหน่วยคำหนึ่งๆ มาแปลความหมายของคำ

(4) * 第二, 死刑断绝了犯人修改之路。

✓ 第二, 死刑断绝了犯人悔改之路。

คำว่า “悔改” หมายถึงการรู้ว่าผิดและปรับปรุงตัวใหม่ แต่ผู้เรียนกลับใช้คำที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากไม่ทราบถึงความแตกต่างของสองคำนี้ “修改” หมายความว่าแก้ไขข้อบกพร่อง แต่ผู้เรียนกลับยึดหน่วยคำหลักคำว่า “改” ที่แปลว่าแก้ไข หรือเปลี่ยนแปลง เพียงแค่คำเดียว จึงทำให้ประโยคตัวอย่างที่ (4) ที่มีบริบทใจความอ้างอิงโทษประหารได้ตัดหนทางในการกลับตัวกลับใจของนักโทษ ดังนั้นไม่ควรใช้คำว่า “修改” ควรใช้คำว่า “悔改”

(5) * 利用在家办公的公司认为, 工作效率可以提高 4%-25%。

✓ 采用在家办公的公司认为, 工作效率可以提高 4%-25%。

ผู้เรียนชาวไทยมักเข้าใจผิดคิดว่าคำว่า “利用” ก็คือ “用” (ใช้) ที่นำความหมายของหน่วยคำเดียวมารวมเป็นความหมายทั้งคำ โดยไม่ได้คำนึงถึงความหมายคือการใช้ แต่ไม่ได้คำนึงถึงวัตถุประสงค์ประโยชน์ในการใช้สอย

1.4 ข้อผิดพลาดในคำพ้องความหมายหรือความหมายใกล้เคียง เนื่องจากความหมายเหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน แต่ขอบเขตในการใช้ภาษา ความหนักเบาของอรรถศาสตร์ต่างๆ ทางภาษาที่มีความแตกต่างกัน ทำให้ยากที่จะเข้าใจอย่างถูกต้อง ดังเช่น

(6) * 您还记住吗? 两年前我们见过面。

✓ 您还记得吗? 两年前我们见过面。

คำว่า “记得” และ “记住” ในภาษาไทยมีความหมายว่า “จำได้” เพราะระหว่างสองคำนี้หากวิเคราะห์ด้านการใช้กับบริบทสถานการณ์นั้น มีการใช้และบริบทที่ต่างกัน ซึ่ง “记得” มีความหมายถึง “ไม่ลืม” ใช้สำหรับเรื่องราวที่ผ่านไปในอดีต หากแต่ “记住” มีความหมายถึง “ห้ามลืม” ใช้กับสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

(7) * 小金梅竟然活了下来, 但是她的左臂功能几乎全部失去, 整个手掌像个紧缩的枯瓜, …。

✓ 小金梅竟然活了下来, 但是她的左臂功能几乎全部丧失, 整个手掌像个紧缩的枯瓜, …。

คำว่า “丧失” และ “失去” ในภาษาไทยเทียบได้กับคำว่า “สูญเสีย” หากแต่สองคำนี้มีสำนวนภาษาอารมณณ์ที่ต่างกัน โดยคำว่า “丧失” เป็นภาษาหนังสือ แต่ “失去” ส่วนใหญ่เป็นภาษาพูด นอกจากนี้กรรมของ “丧失” เป็นคำนามที่เป็นนามธรรม ใช้กับความคิดเห็นของคน อารมณณ์ ความสามารถ เป็นต้น แต่คำว่า “失去” สามารถใช้ได้ทั้งในขอบเขตที่กว้าง สามารถใช้ได้ทั้งสรรพสิ่งหรือบุคคลที่เป็นนามธรรม เช่น ทศนคติ จุดยืน ความกล้าหาญ ความมั่นใจ โอกาส เพื่อน เป็นต้น ดังนั้นในประโยคข้างต้นนี้มีอรรถศาสตร์ที่กล่าวถึงความสามารถของการใช้ร่างกาย จึงควรใช้ “丧失” ไม่เหมาะที่จะใช้คำว่า “失去”

2. ข้อผิดพลาดในการใช้คำประกอบร่วมกัน (搭配偏误)

การใช้คำประกอบร่วมกันถือว่าเป็นอุปสรรคในการเรียนภาษาจีนของผู้เรียนชาวไทยเป็นอย่างมาก ผู้เรียนมักจะเข้าใจคำไม่ถูกต้อง และยังนำรูปแบบกฎในการใช้ภาษาไทยมาใช้กับภาษาจีนทำให้เกิดการประกอบคำที่ไม่เหมาะสม ไม่สอดคล้องกับหลักการใช้ภาษาจีน จากข้อมูลที่ได้ศึกษาพบว่า ข้อผิดพลาดในการใช้คำประกอบร่วมกันนั้นสามารถแบ่งออกเป็นการใช้คำประกอบร่วมกันของพยางค์เสียง และการใช้คำประกอบร่วมกันของความหมายไม่ถูกต้อง ดังเช่น

a. การใช้คำประกอบร่วมกันของพยางค์เสียงไม่ถูกต้อง (单双音节搭配不当)

(8) *对这种病，我们可以采取药治疗，不必动手术。

✓对这种病，我们可以采取药物治疗，不必动手术。

“药” (ยา) และคำว่า “药物” (ยา) เป็นคำที่มีความสัมพันธ์กัน ที่หมายถึง สิ่งที่สามารถป้องกันรักษาโรค แต่รูปแบบวิธีการใช้ประกอบร่วมกันนั้นต่างกัน โดยปกติทั่วไปกรรมที่เป็นคำหลักจะประกอบคู่กับคำที่เป็นพยางค์คู่ ดังนั้นในรูปประโยคคำขยายจึงควรเป็นคำนามพยางค์คู่ จึงควรใช้คำว่า “药物” ประกอบคู่กับคำว่า “治疗”

b. การใช้คำประกอบร่วมกันของความหมายไม่ถูกต้อง (词义搭配不当)

(9) *天亮了，清洁工就上街清楚垃圾了。

✓天亮了，清洁工就上街清除垃圾了。

“清楚” เป็นคำคุณศัพท์ แต่คำว่า “清除” เป็นคำกริยา นอกจากนี้ผู้เรียนชาวไทยมักจะใช้คำภาษาอังกฤษคำว่า “เคลียร์”(clear) มาแทนที่สองคำนี้ คือ “清楚” และ “清除” ดังนั้นจึงเกิดข้อผิดพลาดในการใช้ทั้งความหมายและสิ่งที่กล่าวถึงในบริบทนั้น โดยอันที่จริงแล้วคำว่า “清楚” หมายถึงความเข้าใจต่อหนึ่งในเรื่องหนึ่งๆ แต่คำว่า “清除” หมายถึงลบล้าง ทำให้สะอาด ล้างออก เป็นต้น จะเห็นได้ว่าความหมายแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง แต่เนื่องจากผู้เรียนเกิดการใช้คำประกอบร่วมกันของความหมายไม่ถูกต้องจึงนำมาซึ่งการใช้ที่คำที่ผิดพลาด

(10)* 比如资助举办大型运动会、资助国家队改善训练条件教养高水平体育人才等等。

✓比如资助举办大型运动会、资助国家队改善训练条件培养高水平体育人才等等。

ดังตัวอย่างที่ (10) พบว่า การใช้คำประกอบร่วมกันนั้นไม่ถูกต้อง คำว่า “教养” หมายถึง สั่งสอน อบรม ให้การศึกษา (อบรมทางด้านคุณธรรมและวัฒนธรรม) หากแต่คำว่า “培养” หมายถึงการได้รับการอบรมสั่งสอนเป็นระยะเวลานาน หรือ เลี้ยงดูตามเงื่อนไขที่เหมาะสม โดยที่คำว่า “培养” ใช้ได้กับบุคคล หรือพืชต่างๆ เป็นต้น ซึ่งในประโยคข้างต้นนั้น ได้กล่าวถึง การฝึกฝนยกระดับความสามารถของบุคคล ดังนั้น “人才” จึงควรใช้ควบคู่กับคำว่า “培养”

(11)* 父亲走出火车，没走几步，回过头看见儿子望着他，又说，“进去吧，里边没人。”

✓父亲走出车厢，没走几步，回过头看见儿子望着他，又说，“进去吧，里边没人。”

คำว่า “车厢” และ “火车” คือคำที่เกี่ยวข้องกับ“รถ” แต่คำว่า “火车” หรือรถไฟนั้น เป็นหนึ่งในยานพาหนะที่ใช้ในการคมนาคมหลักของผู้คนซึ่งขับเคลื่อนบนรางรถไฟ โดยปกติจะมีหลายตู้ขบวนประกอบกัน แต่คำว่า “车厢” ในภาษาไทย หมายถึง ตู้รถ ซึ่งเน้นใช้การบรรทุกทุกคนหรือสิ่งของกับรถไฟ หรือรถยนต์ ดังนั้น ในประโยคดังกล่าวท้ายประโยคมีการกล่าวถึงให้คนหนึ่งๆเดินเข้าไป โดยข้างหน้าก็แสดงให้เห็นว่ามีช่องว่าง จึงใช้คำว่า “车厢” จึงจะเหมาะสมกับสถานการณ์กว่า

(12)* 自我关闭, 是心理治疗的最大障碍。

✓ 自我封闭, 是心理治疗的最大障碍。

“关闭” (ปิด) หมายถึงประตูที่ปิดมารวมกัน ส่วนคำว่า “封闭” (ปิด) หมายถึงปิดมิดชิดไม่ให้ผ่านหรือเปิดใช้ โดยคำว่า “关闭” และ “封闭” นั้นมีการใช้ในสภาพการณ์ที่แตกต่างกัน “关闭” เน้นการ “ปิด” หมายถึงสิ่งที่เปิดหรือดำเนินการอยู่ทำให้ปิดหรือหยุดดำเนินการ สำหรับ “封闭” หมายถึงการปิดกั้น หรือตัดขาดการติดต่อจากโลกภายนอก และยังใช้ได้กับแนวความคิดนามธรรม หรือจิตใจ จิตวิญญาณ เป็นต้น ดังนั้น ในรูปประโยคนี้พูดถึงอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการรักษาจิตใจ จึงควรใช้คำว่า “封闭”

(13)* 来过九寨沟后, 我才发现, 没有被人们所开展的山山水水是多么纯净、多么可爱啊。

✓ 来过九寨沟后, 我才发现, 没有被人们所开发的山山水水是多么纯净、多么可爱啊。

“开展” แปลว่า ขยาย ที่ใช้กับสิ่งที่เป็นนามธรรม ทำให้ขยายออก แต่คำว่า “开发” แปลว่า บุกเบิก ใช้กับการเข้าถึงธรรมชาติ ทั้งภูเขาหินแร่ ไร่นา หรือแหล่งพลังน้ำ เป็นต้น ซึ่งคำนี้ล้วนแล้วแต่ใช้กับแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น แต่คำว่า “开展” ใช้กับกิจกรรมหรือสิ่งที่เป็นนามธรรม จากบริบทของประโยคดี้านบทแสดงให้เห็นถึงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ ดังนั้นคำที่เหมาะสมและถูกต้องจึงควรใช้ “开发”

จากข้อผิดพลาดดังกล่าว จะสังเกตเห็นว่าผู้เรียนชาวไทยจะใช้คำสองคำนี้ผิด เนื่องจากดูจากหน่วยคำ “展” และ “发” ล้วนมีความหมายว่า ขยายหรือพัฒนา ทั้งสิ้น แต่ในการขอบเขตการใช้นั้นค่อนข้างชัดเจนถึงความแตกต่าง แต่ผู้เรียนขาดความเข้าใจจึงทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการใช้คำขึ้น

(14)* 我们将重新向自己喜爱的人们打开心理的大门, 和家人、和朋友彼此关心, 分享喜悦, 真诚相对。

✓ 我们将重新向自己喜爱的人们打开心灵的大门, 和家人、和朋友彼此关心, 分享喜悦, 真诚相对。

คำว่า “心灵” และ “心理” ในภาษาไทย คือ จิตใจ ในสองคำนี้ล้วนแล้วแต่มีคำว่า “ใจ” ประกอบ แต่ในหน่วยคำว่า “灵” และ “理” ไม่มีคำที่ภาษาไทยสามารถเทียบเคียงได้ เพราะในรูปประโยคตัวอย่างนั้น ข้างหน้ามีคำว่า “打开” คำหลังตามด้วยคำว่า “的” 大门 แต่คำว่า “心灵” หมายถึงจิตวิญญาณ ความรู้สึกนึกคิด เป็นต้น คำว่า “心理” แสดงถึงความหมายอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดภายในจิตใจ แต่ “心灵” เน้นที่จิตวิญญาณ ซึ่งเมื่อพิจารณาจากบริบทรอบประโยคพบว่าคำว่า “打开” เหมาะสมที่จะประกอบคู่กับคำว่า “心灵” มากกว่าคำว่า “心理”

3. ข้อผิดพลาดจากชนิดของคำ (词性误用偏误)

คำที่มีความหมายและรูปแบบที่ใกล้เคียงกัน เนื่องจากรูปแบบหน้าที่ของการใช้ไวยากรณ์นั้นแตกต่างกัน ทำให้เกิดการใช้อย่างผิดพลาด ผู้เรียนมักจะมองข้ามหน้าที่ของคำและหน้าที่ของการใช้ไวยากรณ์ที่ถูกต้องในประโยค ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ข้อผิดพลาดในการใช้คำกริยา (动词误用偏误)

(15)*他很注意眼睛保护，从不在昏暗的光线下看书。

✓他很注意眼睛保健，从不在昏暗的光线下看书。

“保健” (รักษาสุขภาพ) ทำหน้าที่เป็นคำนาม ส่วนคำว่า “保护” (ปกป้องรักษา) เป็นคำกริยา และคำคุณศัพท์ “保健” ที่หมายถึงการรักษาสุขภาพ สำหรับคำว่า “保护” เน้นการปกป้องหรือป้องกันจากภัยอันตราย สำหรับประโยคนี้ควรทำหน้าที่เป็นคำนามแต่ใช้ผิดพลาดเป็นคำกริยา ส่วนขยายด้านหน้าควรประกอบด้วยคำนามที่ทำหน้าที่คำขยายและคำหลัก ซึ่งจากรูปประโยคด้านบน คำว่า “眼睛” จะประกอบคู่กับคำว่า “保健” ไม่ใช่คำว่า “保护”

3.2 ข้อผิดพลาดในการใช้คำนาม (名词误用偏误)

(16)*用风格活泼的三言两语扫除跟初识者交谈时的拘束感和防卫心理，以活跃气氛，增添对方的交谈兴致，这是炉火纯青的交际艺术。

✓用风趣活泼的三言两语扫除跟初识者交谈时的拘束感和防卫心理，以活跃气氛，增添对方的交谈兴致，这是炉火纯青的交际艺术。

คำว่า “风趣” ทำหน้าที่เป็นคำนามและคำคุณศัพท์ กล่าวถึง ภาษาหรือบทความที่มีความขำขัน แต่คำว่า “风格” ทำหน้าที่ได้เพียงคำนาม เน้น ลักษณะ ท่วงที ท่วงทำนองทางด้านศิลปะหรือความคิด โดยในประโยคดังกล่าวเมื่อวิเคราะห์แล้วนั้น คำว่าที่เหมาะสมประกอบควรเป็น 风趣活泼 ทำหน้าที่เป็นวลีคุณศัพท์ กล่าวคือทำหน้าที่เป็นคำคุณศัพท์ (adjective) เพื่ออธิบายหรือขยายคุณลักษณะของคำพูดแค่คำสองคำ จึงไม่สามารถใช้คำนาม “风格” มาขยาย “活泼” ได้

2. การวิเคราะห์สาเหตุของข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น

โดยทั่วไปข้อผิดพลาดของการเรียนรู้คำศัพท์ มักเกิดจากปัจจัยทางอัตวิสัย (subjectivity factors) และภาววิสัย (objectivity factors) โดยที่ปัจจัยทางอัตวิสัย ประกอบด้วย การแทรกแซงของภาษาแม่ (Native interference) การสรุปเกินการ (Over-generalization) และวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ของผู้เรียน สำหรับปัจจัยทางภาววิสัย คือ ความคลาดเคลื่อนในการอธิบายระหว่างการสอนของอาจารย์ผู้สอน สภาพแวดล้อมทางการเรียนภาษา ตลอดจนผลกระทบทางด้านตำราและอุปกรณ์สื่อการสอน เป็นต้น ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลข้อผิดพลาดในการเรียนที่เกิดขึ้นจากข้อมูลข้างต้น สามารถแบ่งได้เป็น 4 สาเหตุ คือ

2.1 การนำภาษาแม่และภาษาเป้าหมายมาแปลตัวต่อตัวอย่างง่าย

จากข้อมูลข้างบนจะแสดงให้เห็นว่า ข้อผิดพลาดของการใช้คำปรากฏร่วมกันใหญ่จะอยู่ที่ข้อผิดพลาดทางอรรถศาสตร์เป็นส่วนมาก หนึ่งในสาเหตุหลักเกิดจากคำที่มีหน่วยคำเดียวกันปรากฏ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจผิดเป็นความหมายอื่น ไม่มีความเกี่ยวข้องกับความหมายที่จะสื่อในประโยค และขอบเขตการใช้ไม่ถูกต้อง เป็นต้น ทั้งนี้ประกอบด้วย

2.1.1 ข้อผิดพลาดระหว่างภาษา (Interlingual error)

ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการแทรกแซงระหว่างภาษาแม่และภาษาเป้าหมาย (Interlingual error) เป็นข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาประเภทหนึ่งที่ Richard(1974) ได้กล่าวไว้ เนื่องจากผู้เรียนชาวไทยได้มีระบบคิดเป็นภาษาไทย ดังนั้นจึงเป็นสาเหตุที่ผู้เรียนจะได้รับผลกระทบเชิงลบจากภาษาแม่ โดยจะไม่มี การเปรียบเทียบความแตกต่างเชิงบวกเชิงลบทางการโอนถ่ายทางภาษาจึงส่งผลให้เกิดข้อผิดพลาดในระหว่างการใช้ภาษา

เนื่องจากคำปรากฏร่วมภาษาจีนแต่ละความหมายมีความใกล้เคียงกัน ประกอบกับผู้เรียนมีการท่องจำความหมายในแง่เดียว จึงมักเกิดข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาอย่างบ่อยครั้ง หากผู้เรียนนำภาษาไทยและภาษาจีนมาเทียบกับความหมายคำ ก็จะเกิดความแตกต่างหรือช่องว่างทางภาษา ไม่ว่าจะ เป็นสำนวนการใช้ภาษา การประกอบคำ ชนิดของคำ รวมทั้งบริบทในการสื่อภาษาที่แตกต่างกัน จึงง่ายต่อการก่อให้เกิดข้อผิดพลาดในการใช้ภาษา

2.1.2 ข้อผิดพลาดที่เกิดจากอิทธิพลของภาษาเดิมของผู้เรียน หรือข้อผิดพลาดในภาษาเดียวกัน (Intralingual error)

โดยปกติแล้วผู้เรียนระดับกลางถึงสูงมักจะเกิดข้อผิดพลาดในภาษาเดียวกัน (Intralingual error) มากที่สุด หากวิเคราะห์จากมุมมองทางหลักจิตวิทยาแล้ว การใช้ภาษาเป้าหมายที่มากเกินไป และกลับมองข้ามหลักทางภาษา ก่อให้เกิดแนวความคิดที่ผิดพลาดในการใช้ภาษา ดังเช่น

2.1.2.1 อาศัยความหมายของหน่วยคำในระดับสูง

ในกระบวนการเรียนรู้คำศัพท์นั้น การใช้คำศัพท์ที่ไม่ถูกต้องเป็นปรากฏการณ์ที่หลีกเลี่ยงได้ยาก ซึ่งหนึ่งในสาเหตุ นั้น คือ เมื่อเรียนรู้ภาษาจีนในระดับหนึ่งแล้ว จะเกิดการสะสมของวงคำศัพท์ ผู้เรียนจึงเกิดการใช้คำโดดหรือหน่วยคำมาเชื่อมโยงกับคำอื่น อย่างไรก็ตามมักจะพบว่าผู้เรียนจะอาศัยความหมายของหน่วยคำที่มากเกินไป จึงก่อให้เกิดความเข้าใจความหมายของคำศัพท์ที่ผิดพลาด ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นผลกระทบและเกิดการรบกวนจากระบบคำ (词形) ในภาษาเป้าหมาย เมื่อผู้เรียนมีปริมาณคำศัพท์ที่ไม่เพียงพอ ก็เกิดการขยายความของคำอย่างผิดๆ คิดว่าความหมายเหมือนหรือใกล้เคียงกัน จึงนำมาเหมารวมความหมายของคำนั้นๆ

2.1.2.2 การใช้อินเตอร์ภาษาที่มากเกินไป

การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศการใช้อินเตอร์ภาษา (Interlanguage) มีส่วนช่วยในการเรียนรู้ภาษานั้นๆ ได้รวดเร็วขึ้น แต่ในทางกลับกันหากใช้แสดงออกในบริบทที่ไม่ถูกต้อง หรือใช้อินเตอร์ภาษา (Interlanguage) ที่มากเกินไปจะเป็นการสร้างอุปสรรคในการเรียนรู้ ดังเช่น Selinker(1972) ได้ให้คำนิยามไว้ว่า ในระบบภาษาผู้เรียนที่เรียนภาษาต่างประเทศ จะสร้างระบบการเรียนรู้ทางภาษาขึ้นมาโดยเฉพาะระหว่างภาษาแม่และภาษาเป้าหมาย ซึ่งจะเกิดการเรียนรู้และเข้าใจ

แต่ทว่าการใช้ภาษาแม่และภาษาเป้าหมายหรืออินเตอร์ภาษาก็มีข้อเสีย คือ เมื่อผู้เรียนฝึกฝนทบทวนการใช้มากขึ้น ก็เกิดการใช้อินเตอร์ภาษาที่มากขึ้นตามไปด้วย ผู้เรียนจะเหมารวมคำที่มีความหมายใกล้เคียงหรือเหมือนกันนำมาแทนที่กันใช้ โดยขาดการวิเคราะห์ถึงโครงสร้างหรือรูปแบบการใช้ภาษาตามกฎระเบียบหรือกาลเทศะ

2.2 ผู้เรียนมีกลวิธีการเรียนรู้คำปรากฏร่วมที่ไม่คุ้นเคย

สาเหตุของการเกิดข้อผิดพลาดในการใช้ภาษานั้น รูปแบบกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่เกิดความผิดพลาดในการใช้ภาษา จากการสำรวจจะพบว่าผู้เรียนชาวไทยส่วนมากมักให้ความสำคัญกับ “กลวิธีการเรียนรู้แบบจดจำ” มาเป็นอันดับหนึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Li Yamei (2005) กล่าวไว้ว่า “กลวิธีการจดจำ” เป็นกลวิธีที่ใช้เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ “กลวิธีปริชาน” ซึ่งรวมไปถึงกลวิธีการจดบันทึก การแยกประเภท บริบท การคาดเดา การอ่าน และการคิดแบบเชื่อมโยง ซึ่งกลวิธีการคาดเดาก็รวมอยู่ในนี้ โดยผู้เรียนมักมีกระบวนการเรียนรู้จากการเดาความหมายจากรูปคำ นอกจากนี้ Jiang Xin (2000) กล่าวไว้ว่า กลวิธีที่ผู้เรียนชาวต่างประเทศใช้มากที่สุดคือ “กลวิธีทางสังคม” และ “กลวิธีทางการจดจำ” เป็นกลวิธีที่ใช้ไม่บ่อยนัก

จากการวิเคราะห์ผลการวิจัยและสัมภาษณ์ พบว่า เมื่อผู้เรียนพบเจอคำศัพท์ที่ไม่คุ้นเคย จะใช้วิธีการคาดเดาความหมาย โดยที่ผู้เรียนจะใช้การเดาความหมายจากเอกลักษณ์ที่แสดงความหมายของหน่วยคำหรือตัวอักษร ซึ่งก่อให้เกิดการผิดพลาดในการใช้ได้ง่าย

กลวิธีปริชานนั้น หมายถึงกระบวนการเรียนรู้ภาษา เพื่อให้สามารถวิเคราะห์และเรียนรู้เข้าใจภาษาอย่างเป็นระบบ โดยการใช้การฝึกฝน การเลียนแบบ การสรุปและจดบันทึก กระบวนการเรียนรู้คำศัพท์ กลวิธีที่ผู้เรียนใช้บ่อยมี 2 วิธี คือ การแสดงออกทางการสื่อสาร และการท่องคำศัพท์ ซึ่งผู้เรียนชาวไทยค่อนข้างถนัดในการแสดงออกทางการสื่อสาร อีกทั้งรูปแบบวิธีเช่นนี้มีประสิทธิภาพดีกว่ากลวิธีการจดจำ เป็นวิธีการที่ผู้เรียนชาวไทยมักจะไม่ใช่เวลามากในการทบทวนคำศัพท์ แต่จะใช้เทคนิคส่วนตัวในการจดจำคำศัพท์

3. ผู้สอนอธิบายคำปรากฏร่วมไม่เพียงพอ

ผู้สอนเจอคำไหนก็จะสอนคำนั้นๆ โดยขาดการอธิบายเอกลักษณ์หรือจุดที่เหมือนกันของหน่วยคำและของคำนั้นๆ ทำให้ผู้เรียนขาดทักษะในการใช้คำ นอกจากนี้ผู้สอนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการคาดการณ์อุปสรรคในการเรียนคำปรากฏร่วมของผู้เรียน ทำให้จัดการเรียนการสอนได้ไม่ตรงจุด และไม่เพียงพอ ขณะเดียวกันผู้สอนก็ไม่ให้ความสำคัญกับการสอนคำศัพท์มากเท่าที่ควร มักใช้วิธีการสอนแบบการแปล ซึ่งจะเกิดช่องว่างความแตกต่างของสองภาษา จึงทำให้ผู้เรียนไม่มีความเข้าใจในการใช้คำศัพท์ เข้าใจและจดจำเพียงแค่ว่าความหมายของคำแบบผิวเผิน เกิดการหลีกเลี่ยงในการใช้คำที่ไม่คุ้นเคย จึงทำให้มักจะใช้คำที่อยู่ในระดับพื้นฐานเบื้องต้น ทำให้ผู้เรียนไม่ได้พัฒนาหรือการฝึกใช้คำที่มีระดับความยากที่สูงขึ้น

งานปฏิบัติศาสตร์ทางภาษาถือเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำปรากฏร่วม เมื่อสองคำที่มีคำปรากฏร่วมและมีความหมายใกล้เคียงมีบริบทแวดล้อมทางภาษาที่เหมือนกันสามารถใช้แทนที่กันได้ แต่บางคำไม่สามารถประกอบใช้ร่วมกันได้ จึงไม่สามารถใช้แทนกันได้ ดังนั้นผู้สอนจึงมีหน้าที่ในการให้คำแนะนำการสังเกตรูปแบบการใช้ของคำนั้นๆ เพื่อช่วยไม่ให้ผู้เรียนเกิดข้อผิดพลาดในการใช้คำ

ผู้สอนถือเป็นปัจจัยภายนอกที่ทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการเรียนรู้อย่างหนึ่ง หากผู้สอนมีการจัดการเรียนการสอนที่ไม่สมบูรณ์ก็จะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการเรียน เช่น หากในชั้นเรียนขาดการฝึกฝนในการใช้ภาษา ขาดการปลูกฝังให้ผู้เรียนฝึกคิดวิเคราะห์รูปแบบโครงสร้างของคำอย่างเป็นระบบ จึงทำให้ผู้เรียนใช้ภาษาไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ หรือเข้าใจไม่ถ่องแท้ เป็นต้น

4. ด้านตำราและอุปกรณ์การเรียนการสอน

ส่วนใหญ่ตำราเรียนภาษาจีนในประเทศไทยใช้ตำราที่ผลิตจากสำนักพิมพ์ของประเทศจีน ซึ่งคำอธิบายของคำศัพท์ในหนังสือจะอธิบายเป็นภาษาอังกฤษและภาษาจีนเป็นหลัก เพราะจะมีความแตกต่างช่องว่างทางภาษา จึงทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการใช้คำและเข้าใจไม่ถูกต้อง และในบางครั้งตำราก็จะแสดงความหมายเพียงบริบทที่เกิดขึ้นในบทเรียน เมื่อผู้เรียนเจอคำนั้นๆ ในบริบทอื่นก็ไม่สามารถเข้าใจและใช้บริบทอื่นได้ จึงเกิดปัญหาในการใช้ที่ไม่ถูกต้องตามกาลเทศะหรือตามวัฒนธรรมการใช้ภาษา เช่น คำที่มีหลายความหมาย “清” ใช้คำอธิบายว่า “clear” นอกจากนี้ “清晰、清楚” ล้วนแต่ใช้คำว่า “clear” มาแสดงความหมาย ทั้งที่ความเป็นจริงแล้วมีความแตกต่างทางความหมายและบริบทที่ใช้ จากปัญหาที่เกิดขึ้นจากตำราเรียนเหล่านี้ ก็จะทำให้ผู้เรียนขาดการเปรียบเทียบความแตกต่างของคำ จึงก่อให้เกิดข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาขึ้น

สรุปผลและอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดคำปรากฏร่วมภาษาจีนนั้น พบว่า คำเหล่านี้เป็นคำที่มีความหมายค่อนข้างใกล้เคียงกัน ผู้เรียนจะต้องพิจารณาใช้คำให้เหมาะสมกับบริบทหรือสถานการณ์ ผลการวิจัยพบว่า การใช้คำปรากฏร่วมภาษาจีนที่มีข้อผิดพลาด ประกอบด้วย 3 ประเภท ได้แก่ ข้อผิดพลาดทางอรรถศาสตร์ (语义偏误) ข้อผิดพลาดในการใช้คำประกอบร่วมกัน (搭配偏误) และข้อผิดพลาดในการใช้ชนิดคำ (词性误用偏误) ซึ่งข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นมากที่สุดคือ ข้อผิดพลาดทางอรรถศาสตร์ (语义偏误) ในส่วนของการแสดงความหมายไม่สอดคล้องกันกับบริบท คิดเป็นร้อยละ 39.44 รองลงมาคือ ข้อผิดพลาดในการใช้คำประกอบร่วมกัน (搭配偏误) ในส่วนของการประกอบกันทางความหมายไม่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 24.59 และข้อผิดพลาดทางอรรถศาสตร์ (语义偏误) คือ ข้อผิดพลาดในคำพ้องความหมายหรือความหมายใกล้เคียง คิดเป็นร้อยละ 21.31 ตามลำดับ เช่น งานวิจัยของ Liu Zhixiang (2013) ที่สรุปข้อผิดพลาดไว้คือ การใช้คำประกอบร่วมกันที่ไม่เหมาะสม (搭配不当) ข้อผิดพลาดในการใช้ชนิดคำ (词性误用) และข้อผิดพลาดในการใช้คำที่มีความหมายพ้องกันหรือใกล้เคียงกัน (近义词误用) หากแต่สิ่งที่น่าสนใจของงานวิจัยชิ้นนี้ คือ ข้อผิดพลาดทางอรรถศาสตร์ที่พบนั้น นอกจากเข้าใจความหมายที่คลาดเคลื่อนแล้วนั้น จะพบว่าผู้เรียนขาดการไตร่ตรองหรือพิจารณาบริบทของประโยคอย่างละเอียด ส่งผลให้เข้าใจความหมายของคำปรากฏร่วมที่ตนเองพบเจอไม่ชัดเจน นอกจากนี้ Zhu Zhiping (2004) ได้ทำรวบรวมข้อผิดพลาดปรากฏว่าข้อผิดพลาดทางอรรถศาสตร์ ด้านคำพ้องความหมายที่มีหน่วยคำปรากฏร่วมในสองพยางค์เสียง (同语素近义双音词之间的误用) เป็นข้อผิดพลาดที่พบมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47 มีหน่วยคำปรากฏร่วมที่เหมือนกันอีกทั้งมีความหมายใกล้เคียงเป็นปัจจัยทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการใช้คำภาษาจีนระดับหนึ่ง

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สาเหตุของการเกิดข้อผิดพลาดในการใช้คำปรากฏร่วมนั้น สามารถแบ่งได้เป็น 4 สาเหตุหลัก คือ การนำภาษาแม่และภาษาเป้าหมายมาแปลตัวต่อตัวอย่างง่าย ผู้เรียนมีกลวิธีการเรียนรู้คำปรากฏร่วมที่ไม่คุ้นเคย ผู้สอนอธิบายคำปรากฏร่วมไม่เพียงพอ และด้านตำราและอุปกรณ์การเรียนการสอน ดังงานวิจัยของ Jing Zheng (2012) ซึ่งว่าสาเหตุหลักของการเกิดข้อผิดพลาดในการใช้ภาษา คือ มาจากการถ่ายโอนเชิงลบจากภาษาแม่ (negative transfer of native language) การสรุปเกินการ (over-generalization) และข้อบกพร่องของตำราเรียน แต่จากงานวิจัยนี้เป็นที่น่าสนใจว่า จากข้อผิดพลาดที่พบสามารถมองในภาพรวม เห็นได้ว่า คำปรากฏร่วมที่มีความหมายใกล้เคียงกัน เป็นอุปสรรคสิ่งที่ยากสำหรับผู้เรียนชาวไทย การจดจำเพียงความหมายไม่สามารถทำให้เข้าใจและนำไปใช้ได้ถูกต้อง ต้องอาศัยการ

เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของการใช้คำแต่ละกลุ่มคำ นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่า ในปัจจุบันผู้เรียนชาวไทยก็ยังได้รับผลกระทบจากการโอนถ่ายทางภาษาแม่ ซึ่งผู้เรียนมักอาศัยยึดหลักตามระบบภาษาแม่ของตนเองมาทำความเข้าใจภาษาจีน อีกทั้งในปัจจุบันยังขาดแคลนตำราเรียนภาษาจีนที่มุ่งเน้นเป้าหมายผู้เรียนชาวไทย หากแต่ยังใช้ตำราเรียนภาษาจีนสำหรับชาวต่างประเทศ ซึ่งจะเกิดความเหลื่อมล้ำแตกต่างกันในระบบคำและกฎระเบียบในการใช้ภาษา

จากการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นถึง รูปแบบข้อผิดพลาดในการใช้คำปรากฏร่วมภาษาจีนของนักศึกษาไทย รวมทั้งสาเหตุของการเกิดข้อผิดพลาดในการใช้คำปรากฏร่วมภาษาจีนของนักศึกษาไทย เพื่อให้ผู้สอนและผู้เรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้คำปรากฏร่วมภาษาจีน อีกทั้งเป็นแนวทางให้แก่ผู้เรียนและผู้สอนชาวไทยได้ปรับปรุงยุคที่ใช้ในการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. อาจารย์ผู้สอนควรให้ความสำคัญกับรูปแบบการสอนคำศัพท์เพิ่มมากขึ้น เน้นอธิบายและเปรียบเทียบให้ผู้เรียนเห็นถึงความเหมือนและแตกต่างกันของภาษาแม่และภาษาเป้าหมายอย่างชัดเจน พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจรูปแบบการใช้ภาษาให้ถูกกาลเทศะ และความเข้าใจทางด้านวัฒนธรรมของภาษามากขึ้น
2. เมื่อเกิดข้อผิดพลาดในการใช้ภาษา ผู้สอนต้องให้ผู้เรียนฝึกวิเคราะห์ข้อผิดพลาดจากประโยคที่ใช้ และแก้ไขอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจ เพื่อให้ผู้เรียนได้จดจำและใช้ได้ถูกต้องตามบริบท
3. พัฒนาคำรื้อการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับคนไทย เพื่อมุ่งเน้นให้กลุ่มเป้าหมายผู้เรียนชาวไทยได้เรียนรู้เนื้อหาที่เข้ากับสภาพแวดล้อมในประเทศไทย รวมทั้งอธิบายความเหมือนและความแตกต่างในกฎระเบียบของภาษาทั้งสองให้ชัดเจน

References

- Chang Jingyu. (1985). A Brief Discussion on Same morpheme words. *Language Teaching and Linguistic Studies*, 2, 50-58.
- Corder, S.P. (1967). The significance of learners' errors. *International review of Applied Linguistics*, 5, 161-170
- Ellis, R. (1985). *Understanding second language acquisition*. Oxford: Oxford University Press.
- Jiang Xin. (2000). An exploratory research of Teaching Chinese as a Second Language of learning strategies. *Language Teaching and Linguistic Studies*, (01) 61-68.
- Jing Zheng. (2012). *An Analysis of Chinese lexical errors and learning strategies among Thai students*. Master's thesis, Minzu University of China.
- Li Yamei. (2005). *On the Chinese Vocabulary Learning Strategies of Thai Students*. Master's thesis, Yunnan Normal University.

- Liu Zhixiang. (2013). *The Research of Error Using Mandarin Chinese Vocabulary In the Process of Thai Students Learning Chinese and Teaching Strategies*. Master's thesis, Ludong University.
- Office of the Education Council. (2016). *An Overview of Research to Improvement of Chinese language teaching* (Research report). Bangkok: Ministry of Education in Office of the Education Council. [in Thai]
- Selinker, L. (1972). Interlanguage. *International Review of Applied Linguistics in Language Teaching*, 10(3), 209-232.
- Richard, J.C. (1974). *Error analysis and second language strategies*. In J.H.Schumann and N.Stenson, (Eds). *New frontiers in second language learning*. Rowley, Mass: Newbury House Publishing, Inc.
- Zhang Xiaoke. (2014). *An Analysis of errors in Learning Chinese by Thai students*. Beijing: World Books Publishing.
- Zhu Zhiping (2004). Error Analysis on Chinese Dissyllabic Compounds in Semantics. *Chinese Language Learning*, 2, 61-65.